

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Μηχανικοί και πατέντες λογισμικού

Προοπτική απασχόλησης σε άνεργους μηχανικούς ηλεκτρονικών υπολογιστών δίνει το Ελεύθερο Λογισμικό, σύμφωνα με τους εισηγητές στην χθεσινή ημερίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ με θέμα τις «πατέντες λογισμικού». Οι εφαρμογές κινητών τηλεφώνων γνωρίζουν μεγάλη άνθηση και μπορούν να δώσουν διέξοδο σε χιλιάδες «εγκλωβισμένους» στην ανεργία μηχανικούς. Ενδεικτικό της δυναμικής του συγκεκριμένου κλάδου είναι το γεγονός ότι **φέτος θα «κατέβουν» στα κινητά τηλέφωνα περισσότερες από 47 δισεκατομμύρια εφαρμογές** σε παγκόσμιο επίπεδο, εκ των οποίων το 89% (40 δισεκατομμύρια) θα είναι δωρεάν. Ο αριθμός τους αναμένεται να εκτοξευτεί τα επόμενα χρόνια και το **2016 υπολογίζεται ότι περίπου 309 δισεκατομμύρια εφαρμογές θα «κατέβουν» στα κινητά τηλέφωνα** και το 93% από αυτές (δηλαδή περίπου 288 δισεκατομμύρια) θα είναι δωρεάν. Κατά τη διάρκεια των εργασιών της ημερίδας έγινε **ενημέρωση για την διαδικασία κατοχύρωσης και αποσαφήνισης του νομοθετικού πλαισίου**, τα οφέλη ή τα προβλήματα των επιχειρήσεων λόγω της χρήσης πατεντών, της κατοχύρωσης ιδιοκτησίας και της χρήσης λογισμικού ανοικτού κώδικα.

Οικονομική κρίση και ευκαιρίες

Χαιρετίζοντας την ημερίδα ο **πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ Τάσος Κονακλίδης** χαρακτήρισε εξαιρετικά επίκαιρο το θέμα της καθώς τα **ζητήματα των εφευρέσεων, των πατεντών και των πνευματικών δικαιωμάτων απασχολούν όλους τους επιστήμονες και ιδιαίτερα τους μηχανικούς**. «*Οφείλουμε να δούμε την οικονομική κρίση που βιώνει η χώρα ως ευκαιρία για να δημιουργήσουμε. Οι Έλληνες θεωρούμαστε έξυπνος λαός. Έχουμε την δυνατότητα να είμαστε και πρωτοπόροι*», είπε ο κ. **Κονακλίδης**. Αμέσως μετά, ευχαρίστησε τα στελέχη της Μόνιμης Επιτροπής Επαγγελματικών Θεμάτων για την δουλειά τους και την πρωτοβουλία διοργάνωσης της συγκεκριμένης ημερίδας. Από την πλευρά του ο «σύνδεσμος» της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΚΜ με την Μόνιμη Επιτροπή Επαγγελματικών Θεμάτων, **Δημήτρης Μήτρου**, κάλεσε τους μηχανικούς να τολμήσουν και να καινοτομήσουν, ενώ προανήγγειλε την διενέργεια κι άλλων αξιολογών εκδηλώσεων, οι οποίες θα έχουν και επιχειρηματικό ενδιαφέρον.

Σύντομο χαιρετισμό απεύθυνε και η αντιπρόεδρος του Συλλόγου Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος **Τάνια Κερκίρη**, η οποία αφού έθεσε μία σειρά ερωτημάτων, ξεκαθάρισε πως **πνευματικά δικαιώματα και πατέντα, είναι δύο διαφορετικά πράγματα** καθώς το πρώτο αναφέρεται στην υλοποίηση και το δεύτερο στη σύλληψη της ιδέας.

«*Εάν ήσασταν επιχείρηση που θα επενδύατε; Σε πατέντες ή σε προγραμματιστές; Το πρόβλημα είναι όχι μόνο υπαρκτό αλλά και κρίσιμο.*» τόνισε ο **Γιώργος Μπόντζιος** Dr Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Η/Υ, συντονιστής της ημερίδας. Στόχος της ημερίδας είναι «*να δούμε τα οφέλη από τη χρήση πατεντών αλλά και τα προβλήματα που αυτές προκαλούν. Να δούμε το πώς μπορούμε να προστατεύσουμε το πόνημά μας, όταν αυτό αφορά λογισμικό, αλλά και τα οφέλη χρήσης ελεύθερου λογισμικού. Και στο τέλος της ημερίδας, να αποφασίσει ο καθένας εάν θα πρέπει να κλειδώσει ή να ξεκλειδώσει την "κλειδαριά".*» ανέφερε.

Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

Περίπου 30.000 είναι οι πατέντες λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών που έχουν κατατεθεί στην Ευρώπη, σύμφωνα με την δικηγόρο του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας **Ματίνα Χρυσοχοϊδου**. Στην εισήγησή της τόνισε ότι ο ΟΒΙ είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για κατοχύρωση εφευρέσεων και βιομηχανικού σχεδίου και παρουσίασε αναλυτικά, βήμα προς βήμα, ποια είναι η σχετική διαδικασία. «*Σύμφωνα με τον νόμο 1733/87, ο οποίος*

κατοχυρώνει τις ευρεσιτεχνίες, τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών δεν κατοχυρώνονται. Όμως, το άρθρο 52 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Μονάχου εισάγει ένα κατάλογο εξαιρέσεων, ο οποίος αφήνει ένα 'παράθυρο' για κατοχύρωση προγραμμάτων όταν αυτά έχουν τεχνικά χαρακτηριστικά», ανέφερε.

Μέχρι πότε προστατεύεται το λογισμικό;

Η διάρκεια προστασίας του λογισμικού φτάνει μέχρι τα 70 χρόνια μετά τον θάνατο του δημιουργού του, τόνισε στην εισήγησή της η επιστημονική συνεργάτιδα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, δικηγόρος **Μαρία Δάφνη Παπαδοπούλου**. Υπογράμμισε ότι από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύονται τόσο τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό σχεδιασμού τους, όσο και κάθε μορφή έκφρασής τους, συμπεριλαμβανομένου του κώδικα μηχανής και του πηγαίου κώδικα. Αντίθετα, δεν προστατεύονται οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή. Σύμφωνα με την ίδια, προστατευτέα μπορεί να είναι: η δομή ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, το Screen interface, τα κείμενα και τα γραφικά. «*Τί σημαίνει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας σε λογισμικό; Αναγνώριση συγκεκριμένων περιουσιακών και ηθικών εξουσιών στον δικαιούχο*», τόνισε. Επίσης, ξεκαθάρισε ότι το περιουσιακό δικαίωμα στο λογισμικό μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στον εργοδότη, όταν δημιουργείται σε εκτέλεση της σύμβασης εργασίας ή σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοδότη.

Οι πατέντες του ΑΠΘ

Στην κατοχύρωση πνευματικών δικαιωμάτων **32 πατεντών έχει προχωρήσει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε η **Σοφία Τσακίρη** από το γραφείο μεταφοράς τεχνολογίας του ιδρύματος. Όπως είπε οι 14 πατέντες είναι σε ευρωπαϊκό – διεθνές επίπεδο και οι υπόλοιπες 18 σε εθνικό επίπεδο. Να σημειωθεί ότι από **25 από τις 32 πατέντες έγιναν από την Πολυτεχνική Σχολή**.

Το Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας της Επιτροπής Ερευνών ΑΠΘ, το οποίο λειτουργεί από τον Ιούνιο του 2011, είναι η μονάδα που ασχολείται με την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων κι αποτελεί μέρος της οργανωτικής δομής της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ. «*Στόχοι του είναι η ενημέρωση και υποστήριξη της ερευνητικής κοινότητας του ΑΠΘ για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, η δικτύωση με φορείς και επιχειρήσεις, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, για ανεύρεση επενδυτών και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, η ενημέρωση των φορέων και των επιχειρήσεων για τα αποτελέσματα της έρευνας στο ΑΠΘ και τις δυνατότητες αξιοποίησής τους και η επίτευξη συμφωνιών αξιοποίησης των «προϊόντων της έρευνας μεταξύ του πανεπιστημίου και των επιχειρήσεων*», τόνισε η κ. Τσακίρη.

Αξιόλογες εταιρίες παραγωγής λογισμικού

«*Στην Ελλάδα υπάρχουν αξιόλογες εταιρίες παραγωγής λογισμικού που παράγουν λογισμικό βασισμένο σε τεχνολογίες ανοικτού κώδικα ή σε εμπορικό λογισμικό. Επίσης, υπάρχει αξιόλογο δυναμικό προσανατολισμένο στις Νέες Τεχνολογίες τόσο Ανοικτού Κώδικα, όσο και εμπορικού λογισμικού που είναι η πρώτη «απαραίτητη ύλη» αυτού του κλάδου*», τόνισε ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος Cardisoft, **Θεόφιλος Μυλωνάς**. Υπογράμμισε ότι ο ΣΕΠΒΕ ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1994, έχει έδρα την Θεσσαλονίκη, αριθμεί σήμερα σχεδόν 250 μέλη κι είναι ο επίσημος επαγγελματικός φορέας των επιχειρήσεων πληροφορικής στην Βόρεια Ελλάδα. Όραμά του να γίνει η πληροφορική στρατηγικός κλάδος για την εθνική οικονομία και να αναδειχθούν οι επιχειρήσεις πληροφορικής σε μοχλό για την ανάπτυξη της οικονομίας και την ποιότητα της καθημερινότητας του πολίτη.

Ελεύθερο Λογισμικό και άνεργοι μηχανικοί

Την δυνατότητα που δίνει το Ελεύθερο Λογισμικό για απασχόληση ανέργων μηχανικών υπολογιστών παρουσίασε ο αναπληρωτής καθηγητής Πληροφορικής του ΑΠΘ και μέλος του ΔΣ της Εταιρίας «Ελεύθερο Λογισμικό/Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα – ΕΛΛΑΚ», Ιωάννης Σταμέλος.

Όπως είπε, ο ανοιχτός κώδικας επιτρέπει σε ένα νέο απόφοιτο, με αντικειμενικές δυσκολίες εισόδου στην τοπική αγορά εργασίας να εξοικειωθεί με την επαγγελματική ανάπτυξη λογισμικού, να υιοθετήσει εφαρμογές ΕΛΛΑΚ για να παρέχει υπηρεσίες με αμοιβή, να χρησιμοποιεί εφαρμογές ΕΛΛΑΚ για να δημιουργεί υποδομές πληροφορικής με προστιθέμενη αξία (π.χ. Content Management) και να αναπτύσσει επιχειρηματικότητα, π.χ. σε εφαρμογές smartphones.

«Στην Ελλάδα έχουμε πολύ λίγες ευρεσιτεχνίες. Κατά συνέπεια μας συμφέρει ως εθνική στρατηγική να υιοθετούμε ανοιχτές ή αμυντικές πατέντες, ώστε να αποφεύγονται οι ατελείωτες δικαστικές διαμάχες που ευνοούν τους ισχυρούς, να ενισχυθεί η εξέλιξη/εμπλουτισμός/βελτίωση των τεχνολογιών, δεδομένων, περιεχομένου κλπ, να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα, τόσο των ΜΜΕ όσο και των μεμονωμένων ατόμων και να διευκολυνθεί η είσοδος στην αγορά εργασίας νέων ανθρώπων καθώς και η ακαδημαϊκή και τεχνολογική έρευνα», ανέφερε. Η Εταιρεία ΕΛΛΑΚ είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ιδρύθηκε το 2008, αποτελείται από 29 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, Τεχνολογικά Ιδρύματα και κοινωφελείς φορείς κι έχει ως κύριο στόχο να συμβάλλει στην προώθηση, ανάπτυξη και χρήση του Ελεύθερου Λογισμικού, του Ανοιχτού Περιεχομένου και των Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής (open hardware) στην εκπαίδευση, το δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις

Linux

Linux και προγράμματα ανοικτού κώδικα ήταν το αντικείμενο της εισήγησης του μέλος της Ένωσης Χρηστών και Φίλων Linux Ελλάδας **Ιάκωβου Στέλλα**. Επικέντρωσε την ομιλία του στη γνωστοποίηση και ανάπτυξη εμπειρίας του Free Open Source Software -FOSS- ή Ελεύθερου Λογισμικού/Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ). Αναφέρθηκε στην σημασία του λειτουργικού συστήματος Linux, στις αρχές του «ανοικτού» κώδικα (open source) και στους λόγους της ποικιλίας των “διανομών Linux”. Επιπλέον παρουσίασε τη βασική λειτουργία ορισμένων διανομών του, ως εκφραστών της “κίνησης” του ΕΛ/ΛΑΚ. Τέλος ο κ. **Στέλλας** αναφέρθηκε σε συγκεκριμένα ελεύθερα λογισμικά (προγράμματα) που μπορούν να είναι χρήσιμα σε μηχανικούς.

Από το Γραφείο Τύπου του ΤΕΕ/TKM

Τα Δελτία Τύπου του ΤΕΕ/TKM καταχωρούνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, www.tkm.tee.gr, στο link , Οργάνωση Υπηρεσιών/Γραφείο Τύπου